

בעזרה שית
כ"ב טבת
תש"פ
מסכת: מנחות
פרק: י"ב
משנה: ד' - ה'

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)
מס' עמותה: 580553329
טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר משטפוט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב יהודה אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל יהודה בן רחל ע"ה

משנה ד'

מִתְנַדָּב אָדָם לְהַבִּיא מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֶשְׂרוֹן הַעֲשׂוּיָה מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת, וּמִבִּיא בְּכָלִי אֶחָד אֶת כָּל הַשִּׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים. אִם אָמַר: הָרִי עָלַי לְהַבִּיא מִנְחָה הַעֲשׂוּיָה מִ... שְׁשִׁים וְאַחַד עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת - מִבִּיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד, וְאַחַד בְּכָלִי אֶחָד כְּלוּמַר מִבִּיא שְׁנֵי מִנְחוֹת, אַחַת עֲשׂוּיָה מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים, וְהַשְּׁנִיָּה עֲשׂוּיָה מְעֶשְׂרוֹן סוּלַת אֶחָד, לְפִי שְׁאִין אָדָם יַחִיד מִיִּשְׂרָאֵל יִכּוֹל לְהַבִּיא מִנְחָה שֶׁעֲשׂוּיָה מִיּוֹתֵר מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים שֶׁפֶן צָפוּר מִבִּיא בְּיוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַחֹג סוּכוֹת שֶׁחָל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת מִנְחוֹת שֶׁעֲשׂוּיָה מִשְׁשִׁים וְאַחַד* עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת, דִּיּו לִיַּחִיד שְׁיֵהָא פְּחוּת מִן הַצָּפוּר אֶחָד וְלֹא נָאָה שִׁיחִיד מִיִּשְׂרָאֵל יִבִּיא כְּמוֹת גְּדוּלָה יּוֹתֵר מִמָּה שֶׁמִּבִּיאִים הַצִּיבוּר, וְלִכֵּן הַגְּבִילוּ אֶת הַיַּחִיד שִׁיבִיא עַד כְּמוֹת שֶׁל שִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת. אָמַר שׁוֹאֵל רַבִּי שְׁמַעוֹן: וְהֲלֹא אֵלּוּ לְפָרִים, וְאֵלּוּ לְכֹבָשִׁים, כִּיצַד נִיתֵן לְלַמּוּד מִהַמִּנְחוֹת שֶׁמִּבִּיאִים בְּשַׁבַּת שֶׁל חֹג הַסּוּכוֹת שְׁאִין הַיַּחִיד יִכּוֹל לְהַבִּיא מִנְחָה שֶׁעֲשׂוּיָה מִיּוֹתֵר מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים, הֲרִי בְּיוֹם זֶה מִבִּיאִים מִנְחוֹת עִם הַפָּרִים וּמִנְחוֹת עִם הַכֹּבָשִׁים וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה הֵינּוּ שְׁאִין מְעַרְבִּים אֶת כָּל הַמִּנְחוֹת יַחַד בְּכָלִי אֶחָד, וְלִכֵּן סוּבֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאִין מִכָּאן רְאִיָּה שְׁאִין לִיַּחִיד לְהַבִּיא כְּמוֹת גְּדוּלָה יּוֹתֵר מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת, וְלִכֵּן סוּבֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהַטַּעַם שְׁאִין הַיַּחִיד מִיִּשְׂרָאֵל מִבִּיא כְּמוֹת גְּדוּלָה יּוֹתֵר מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים סוּלַת הִיא אֶלָּא עַד שְׁשִׁים יְכוּלִים לְהַבְּלִל הֵינּוּ עַד שִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים נִיתֵן לְעַרְבֵב הֵיטֵב אֶת הַסּוּלַת עִם הַשֶּׁמֶן, יּוֹתֵר מְשִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים אֵינָם מְעַרְבָּבִים יְפֵה עִם הַשֶּׁמֶן*. אָמַרו לוֹ חַכְמֵי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן: שְׁשִׁים נִבְלָלִים, וְשְׁשִׁים וְאַחַד אֵין נִבְלָלִים כִּיצַד יִיתְכֵּן הַדָּבָר שִׁישִׁים עֶשְׂרוֹנִים נִיתֵן לְעַרְבֵב יְפֵה עִם הַשֶּׁמֶן וְאִם מוֹסִיפִים עֲלֵיהֶם עוֹד כְּמוֹת קַטְנָה שֶׁל עִישְׂרוֹן אִזְ כִּבֵּר לֹא נִיתֵן לְעַרְבֵב אוֹתָם כְּמוֹ שְׁצִרִיךְ. אָמַר לָהֶן עֵנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַכְמֵי פֶל מִדּוֹת חַכְמֵי כֵּן בְּכָל הַמִּידוֹת שֶׁקִּבְעוּ חַכְמֵי יֵשׁ לְלַכֵּת בְּדִיוֹק לְפִי מָה שֶׁקִּבְעוּ חַכְמֵי, לֹא לְהוֹסִיף וְלֹא לְהַחֲסִיר גַּם אִם אֵין הַדָּבָר נִרְאָה הַגִּיּוּנִי לְפַעֲמִים, כְּגוֹן: בְּטַבִּילָה בְּמַקּוּוֹה קִבְעוּ חַכְמֵי בְּאַרְבָּעִים סָאָה מֵיִם - הוּא טוֹבֵל נִיתֵן לְטַבּוֹל וְהַמַּקּוּוֹה כֶּשֶׁר, וְאֵילוּ בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֲסֵר קָרְטוֹב שֶׁאֵפִילוּ חֲסֵר מִהָאֲרַבְעִים סָאָה כְּמוֹת קַטְנָה שֶׁל מֵיִם - אֵינּוּ יְכוּל לְטַבּוֹל בָּהֶן הַמַּקּוּוֹה אֵינָה כֶּשֶׁרָה לְטַבִּילָה. אֵין מִתְנַדָּבִים לֹא נִיתֵן לְהַתְנַדָּב וְלְהַבִּיא יֵין לְנִסְכִּים בְּכְמוֹת שֶׁל לֹג לֹג אֶחָד יֵין, שְׁנַיִם שְׁנֵי לֹגִים יֵין וְחֲמִשָּׁה אוֹ חֲמִישָׁה לֹגִים יֵין, לְפִי שְׁאִין שִׁיעוּרִים (כְּמוּיּוֹת) כְּאֵלוּ בְּמִנְחַת הַנִּסְכִּים. אֶבֶל מִתְנַדָּבִים נִיתֵן לְנַדָּב וְלְהַבִּיא יֵין לְנִסְכִּים בְּכְמוֹת שֶׁל שְׁלֹשָׁה לֹגִים, שֶׁכֵּן נִסְכֵי הַכֶּבֶשׂ הֵינָם שְׁלוֹשָׁה לֹגִים יֵין, וְאַרְבָּעָה לֹגִים, שֶׁכֵּן נִסְכֵי הָאֵיל הֵינָם אַרְבַּעָה לֹגִים, וְשְׁשָׁה לֹגִים יֵין, לְפִי שְׁנִסְכֵי הַפָּרִים הֵינָם שִׁישָׁה לֹגִים יֵין, וּמִשְׁשָׁה וּלְמַעְלָה וְכֵן נִיתֵן לְהַתְנַדָּב כְּמוֹת יֵין גְּדוּלָה יּוֹתֵר מְשִׁישָׁה לֹגִים יֵין, לְפִי שְׁרְאוּיִים הֵם לְנִסְכִּים שֶׁל כְּמָה קַרְבָּנוֹת, כְּגוֹן: אִם הַבִּיא שְׁבַע לֹגִים, נִיתֵן לְחַלֵּק אוֹתָם שְׁלוֹשָׁה לֹגִים לְכַבֵּשׂ וְאַרְבַּעָה לֹגִים לְנִסְכֵי הָאֵיל, וְכֵן אִם הַבִּיא שְׁמוֹנֵה לֹגִים יֵין, נִיתֵן לְחַלֵּק לְשְׁנֵי נִסְכֵי אֵלִים. אִם הַבִּיא תִּשְׁעָה לֹגִים נִיתֵן לְחַלֵּק, שִׁישָׁה לֹגִים לְנִסְכֵי פֶר וּשְׁלֹשָׁה לְנִסְכֵי כֶּבֶשׂ וְכֵן עַל זֶה הַדֶּרֶךְ.

רבינו עובדיה מברטנורא
שכן צבור מביאים וכי- שלושה עשרונים לפר לשלושה עשר פרים הם תשעה ושלושים עשרונים, ועשרון לכבש לארבעה עשר כבשים הם ארבע עשר עשרונים, ושני עשרונים לאיל לשני האילים הם ארבע עשרונים, הרי חמישים ושבעה, ולשני תמידים שנים, ולשני כבשי מוסף שבת שנים, הרי ששים ואחד. ואמר להם רבי שמעון, וכי כל אותן של אותו יום בכלי אחד היו, והלא אלו לפרים ואלו לאילים ולכבשים, ואי מערב להו מפסיל, שמנחת פרים בליתן עבה, שני לוגים לעשרון, חצי ההין לשלושה עשרונים, ומנחת כבשים בליתן רכה, רביעית ההין לעשרון דהיינו שלושה לוגים, והן בולעות זו מזו, ונמצאת זו חסרה וזו יתירה. אלא מפני מה אין מביא יחיד ששים ואחד עשרונים בבלי אחד, דעד ששים יכול להבליל בלוג אחד. והאי תנא סבר לה כרבי אליעזר בן יעקב דאמר בפרק שתי מדות אפילו מנחה של ששים עשרונים אין לה אלא לוג. ואף על פי שלא נבללה כולה, כיון שראויה להבליל אין הבליה מעכבת, דהכי קיימא לן דכל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו, וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו.
וששים ואחד אין נבללים-בתמיה.
קרטוב- רביעית של רביעית הלוג.
אין מתנדבים לוג- יין לנסכים. שלא מצינו מנחת נסכים של לוג אחד ולא של שנים ולא של חמשה.
אבל מתנדבים שלושה לוגים- דחוו לכבש. וארבעה דחוו לאיל. וששה לוגים שהוא חצי ההין דחוו לפר. ומששה ולמעלה מתנדבים, דשבעה חוו שלושה מינייהו לכבש וארבעה לאיל, ושמונה חוו לשני אילים, ותשעה חוו לכבש ופר, עשרה חוו לאיל ופר, אחד עשר חוו לשני אילים ולכבש. וכן לעולם.

לעילוי נשמת
מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לווצאפ ולהנצחות
ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com
או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

*שהרי באותו יום מקריבים:

- שלושה עשר פרים שמנחתם שלושה עשרונים לפר - הרי שלושים ותשע עשרונים
- שני אלים שמנחתם שני עשרונים לאיל הרי - ארבעה עשרונים
- ארבעה עשר כבשים ומנחתם עישרון לכבש - הרי ארבעה עשר עשרונים
- לשני התמידים מביאים שני עשרונים- הרי שני עשרונים
- לשני כבשי מוסף של שבת שני עשרונים - הרי שני עשרונים

סה"כ מביאים למנחות בחג הסוכות שחל להיות בשבת, מנחות העשויות משישים ואחד עשרונים סולת

**ואע"פ שלמדנו שאין בלילת העיסה מעכבת את המנחה, היינו שגם אם לא ערבב את העיסה המנחה כשרה, אלא ששם מדובר שיכול לערבב את העיסה ורק לא עשה זאת בפועל ולכן המנחה כשרה. מה שאין כן במי שמביא יותר משישים עשרונים סולת שלא ניתן לערבב את העיסה יפה, לכן במקרה הזה אי בלילת העיסה מעכבת את המנחה. לכן סובר רבי שמעון שלא ניתן להביא יותר משישים עשרונים עבור מנחה אחת.

משנה ה'

מִתְנַדְּבִים יֵין נִיתֵן לְהַבִּיא בְּנִדְבָה יֵין לְנִסְכִּים גַּם בְּלֵי שֶׁמֶן וְסוּלָת, וּמִנְסָכִים אוֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְאֵין מִתְנַדְּבִים שֶׁמֶן אֲבָל לֹא נִיתֵן לְהַבִּיא שֶׁמֶן בְּנִדְבָה לְלֹא סוּלָת דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא. רַבִּי טַרְפוֹן חוֹלֵק עַל רַבִּי עֲקִיבָא ו... אֹמֵר: מִתְנַדְּבִין שֶׁמֶן נִיתֵן לְהַבִּיא בְּנִדְבָה שֶׁמֶן גַּם בְּלֵי סוּלָת, וּבִגְמָרָא מְבוּאָר שֶׁמֶן מִן הַשֶּׁמֶן לְתוֹךְ כְּלֵי כְּשִׁיעוֹר קוֹמֵץ וּמִקְטִיר אֶת הַקּוֹמֵץ שֶׁהִפְרִישׁ, וְהַשֶּׁמֶן שֶׁנִּשְׁאָר נֹאכַל לְכַהֲנִים. עֵתָה מְבִיא רַבִּי טַרְפוֹן טַעַם לְדַבְּרֵי אָמֵר רַבִּי טַרְפוֹן: מַה מְצִינוּ בֵּינָן, שֶׁבָּא חוֹבָה בְּמִנְחַת נִסְכִּים, שֶׁכֵּן עִם הַקֶּרֶבן חִיִּיבִים לְהַבִּיא גַּם מִנְחַת נִסְכִּים וְבָא נְדָבָה וְכֵן נִיתֵן לְהַבִּיא יֵין כְּמִנְחַת נְדָבָה, אֶף הַשֶּׁמֶן, בָּא חוֹבָה בְּמִנְחַת נִסְכִּים וְבָא נְדָבָה וְנִיתֵן לְהַבִּיא אוֹתוֹ בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ כְּמִנְחַת נְדָבָה, אֶף לְלֹא סוּלָת. אָמֵר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא לְרַבִּי טַרְפוֹן: לֹא נִיתֵן לְלַמּוֹד אֶת דִּין הַשֶּׁמֶן מִדִּין הַיֵּין, אִם אָמַרְתָּ בֵּינָן שֶׁנִּיתֵן לְהַבִּיא אוֹתוֹ גַּם בְּנִדְבָה, שֶׁכֵּן הוּא קֶרֶב חוֹבָתוֹ בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ שֶׁהָרִי כְּשֶׁמֶקְרִיבִים אוֹתוֹ כְּחוֹבָה בְּמִנְחַת נִסְכִּים, מִקְרִיבִים אוֹתוֹ לְבַד וְאֵינוֹ מְעוֹרֵב בְּמִנְחָה תֹאמַר בְּשֶׁמֶן, שֶׁאֵינוֹ קֶרֶב חוֹבָתוֹ בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ אֲבָל הַשֶּׁמֶן אֵינוֹ כֵּן, לְפִי שֶׁכֹּאֲשֶׁר הַשֶּׁמֶן בָּא בְּחוֹבָה בְּמִנְחַת נִסְכִּים אֵינוֹ קֶרֶב לְבַדוֹ, אֲלֹא הוּא מְעוֹרֵב עִם סוּלָת בְּתוֹךְ הַמִּנְחָה. וְלִכֵּן סוֹבֵר רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁהִיוֹת וְלֹא נִיתֵן לְהַשְׁווֹת אֶת הַיֵּין לְשֶׁמֶן הַדִּין הוּא שֶׁנִּיתֵן לְהַבִּיא יֵין בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ בְּנִדְבָה, אֲךָ שֶׁמֶן לֹא נִיתֵן לְהַבִּיא בְּנִדְבָה בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ אֲלֹא רַק עִם סוּלָת. וְלַהֲלַכָּה נִפְסַק שֶׁבִּין יֵין וּבֵין שֶׁמֶן נִיתֵן לְהַבִּיא בְּפִנֵּי עֲצָמוֹ בְּנִדְבָה. אֵין שְׁנַיִם מִתְנַדְּבִים עֶשְׂרוֹן אֶחָד שְׁנֵי אֲנָשִׁים לֹא יִכּוּלִים לְהַבִּיא מִנְחָה אַחַת מְעִישְׁרוֹן סוּלָת בְּשׁוֹתְפוֹת, לְפִי שֶׁכְּתוּב בְּמִנְחָה "וּנִפֵּשׁ כִּי תִקְרִיב קֶרֶבן מִנְחָה" (ויקרא ב, א) וּמִזֶּה שֶׁכְּתוּב 'נִפֵּשׁ בְּלִשׁוֹן יַחִיד נִלְמַד שֶׁמִּנְחָה יִכּוּל לְהַבִּיא רַק אִדָּם יַחִיד וְלֹא בְּשׁוֹתְפוֹת עִם חֲבֵרוֹ, אָבָל מִתְנַדְּבִים קֶרֶבְנוֹת עוֹלָה, וְשְׁלָמִים וְקֶרֶבְנוֹת שְׁלָמִים בְּשׁוֹתְפוֹת, הֵינּוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִכּוּלִים יַחַד לְהַבִּיא בְּהֵמָה לְקֶרֶבן. וְבָעוֹף וּבְקֶרֶבְנוֹת הָעוֹף - אָפְלוֹ פְּרִידָה אַחַת יִכּוּלִים גַּם שְׁנֵי אֲנָשִׁים לְהַבִּיא בְּשׁוֹתְפוֹת תוֹר אַחַד, אוּ בֶן יוֹנָה אַחַד.

רבינו עובדיה מברטנורא

מתנדבים יין - בלא סולת ושמן, ומנסכו לשיתין בפני עצמו.

ואין מתנדבים שמן - בלא סולת ויין.

מתנדבין שמן - וקומצו ומקטיר הקומץ ושיריים נאכלים.

שכן הוא קרב חובתו בפני עצמו - עם חובתו הוא קרב בפני עצמו. אף על פי שהוא בא חובה עם המנחה אינו מעכב המנחה.

תאמר בשמן כו' - דכיון דלא אשכחן ביה דלית בכלי בפני עצמו, השתא נמי לא לית.

אפילו פרידה אחת - תור אחד, או בן יונה אחד, מתנדבים בין שנים.

והלכה שמתנדבים יין ושמן בפני עצמן. ומתנדבים מנחת נסכים בין נסכי פר בין נסכי איל וכבש. וכל הקרבנות באים בנדבה בשותפות, חוץ מן המנחה לפי שנאמר בה נפש, דכתיב (ויקרא ב') "ונפש כי תקריב קרבן מנחה".

by Galit